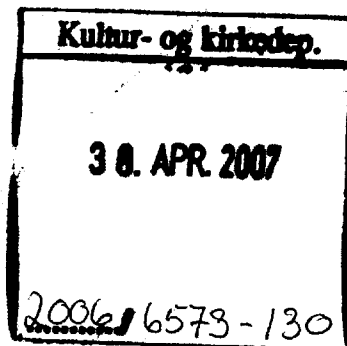

Biblioteksentralen

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo 26.april 2007

Høringsuttalelse fra Biblioteksentralen AL til Bibliotekreform 2014

Biblioteksentralen AL har drøftet utredningen Bibliotekreform 2014.

Vedlagt følger Biblioteksentralens kommentarer til utredningen. Kommentarene er gjennomgått og godkjent av Biblioteksentralens styre i styremøte 20.april 2007.

Høringsuttalelsen er også sendt som e-post til potstmottak@kkd.dep.no.

Med vennlig hilsen
Biblioteksentralen AL

Børge Hofset
Adm.direktør

Kommentarer fra Biblioteksentralen AL til bibliotekutredningen - Bibliotekreform 2014.

Biblioteksentralen AL har drøftet utredningen Bibliotekreform 2014 på sitt styremøte 20.april 2007 og har følgende kommentarer til utredningen:

Innledning

Biblioteksentralen AL (heretter kalt BS) eies av nesten alle landets kommuner, fylkeskommuner, KS og Norsk bibliotekforening. BS har til oppgave å være hovedleverandør av produkter og tjenester til bibliotek og lignende institusjoner. BS skal gjennom tilbakeføring av kompetanse og ressurser til eierne bidra til tilfredse kunder, samt bidra til å utvikle gode og framtidsrettede bibliotek. En del av overskuddet blir overført til utviklingsprosjekt som eierne finner å være viktige innenfor bibliotekområdet. BS er ikke bare en leverandør, men også en aktør på bibliotekområdet.

Styret i BS har lest utredningen med stor interesse. Vi vil kun kommentere noen av forslagene utredningen behandler. Dette gjelder tiltak der vi som selskap kan bidra til at oppgavene kan løses, og tiltak vi mener er vesentlige for utviklingen av norske bibliotek.

Generell kommentar

Utredningen gir en god oversikt og har mange gode forslag som kan styrke bibliotektilbudet til alle. Utfordringene for dagens bibliotek er så store og omfattende at det er nødvendig både å sette i verk kraftfulle tiltak for å styrke sektoren, og prioritere de viktigste tiltakene slik at en er sikker på at noen av områdene får en god behandling.

Norsk digitalt bibliotek

Det er av stor betydning for norske bibliotekbrukere at all type informasjon kan skaffes gjennom biblioteknettverket, og at informasjon og dokumenter kan distribueres både fysisk og over internett. Ny teknologi har gitt oss mulighet til å tilby dokumenter som e-bøker, musikk, lydbøker, filmer som tjenester levert direkte til sluttbruker via nettet. Dette er en effektiv måte for bibliotekene å utføre den samfunnsoppgaven de er satt til å løse, både med tanke på kunnskapsformidling, men også innen kulturområdet. For at denne tjenesten skal kunne bli tilgjengelig for bibliotekbrukerne, må det settes i verk tiltak som gjør at de opphavsrettslige spørsmålene blir raskt løst. Bibliotekene er avhengig av at samhandlingen mellom innholdsleverandører, utgivere, distributører og lesere/konsumenter fungerer. Det må derfor raskt komme på plass vederlagsordninger og kontraktsløsninger mellom partene slik at sluttbruker ikke blir den lidende parten. De store kommersielle internett-aktørene vil overta denne delen av bibliotekenes virksomhet, dersom ikke bibliotekene raskt setter seg i førersetet.

BS vil derfor uttrykke et sterkt ønske om at partene raskt blir enige om en bibliotekvederlagsordning som også gjelder for digitale dokumenter. Vi må ikke komme i en situasjon der formaliteter gjør at sluttbruker ikke får tilgang til viktig informasjon via det norske bibliotekvesenet.

Bibliotekene må bli i stand til å implementere nødvendige nettløsninger og ha tilstrekkelig økonomi til å tilby dokumenter både i fysisk og digital form. Her trengs både en styrking av

kompetansen i bibliotekene, og en opprusting av it-verktøyene. BS vil bidra med løsninger på dette området slik at bibliotekene kan opprettholde og styrke sin posisjon som kunnskaps- og kulturformidlere. Vårt bidrag kan gi grunnlag for en opprusting på dette området. De nasjonale myndighetene må sette standarder og gi rammevilkår for oss som er aktører i dette markedet.

Formidlingen av norsk og oversatt litteratur som tilbys gjennom innkjøpsordningene må styrkes. Som distributør av disse bøkene på vegne av Norsk kulturråd, vil vi bidra til at det settes i verk tiltak som styrker den nettbaserte formidlingen av denne litteraturen gjennom norske bibliotek.

Utvikling av nye digitale løsninger

Bibliotekene har i dag stor nytte av teknologiske løsninger både for drift, distribusjon og formidling av tjenester. Skal bibliotekene kunne være sentrale institusjoner for kunnskap og kultur, er det nødvendig å utvikle og ta i bruk nye digitale løsninger. Skal denne utviklingen kunne skje løpende, må bibliotekene ha tilstrekkelig økonomiske ressurser og rett kompetanse. BS har bidratt med slike løsninger, og vil fortsatt arbeide for at norske bibliotek kan være med på denne utviklingen. Vi vil spesielt rette oppmerksomheten mot løsninger som gjør bibliotekenes tilbud lett å bruke for sluttbruker, og løsninger som plasserer bibliotekene som sentrale informasjonsleverandører i lokalsamfunnet.

Utvikling på dette området kan skje i et nærmere samarbeid mellom ABM-utvikling og BS. Et slikt samarbeid drar nytte av BS' kompetanse på effektive driftsløsninger, og kan sikre løsninger som har stor betydning for et samlet norsk bibliotekvesen.

Videreutvikling av det fysiske biblioteket

Utlånsaktivitetene i bibliotekene blir mer og mer overført til digitale dokumenter, som kan distribueres og nås uten å møte opp fysisk i biblioteket. Biblioteklokalet har fortsatt stor betydning for lokalsamfunnene. Dette gjelder spesielt i forhold til barn, men bibliotekenes rolle som arena for kultur, sosial møteplass og som læringsarena er stadig viktigere. Utvikling av bibliotekenes lokaler kan gi bibliotekbrukerne et bedre totaltilbud og kan gi bibliotekets eiere en mer effektiv tjeneste. Folkebibliotekene må i større grad ta fatt i arbeidet med å utvikle og forandre det fysiske biblioteket i tråd med brukernes og bibliotekeiernes behov. BS samarbeider med vårt datterselskap BS Eurobib om løsninger for framtidens fysiske bibliotek.

BS og BS Eurobib har stor kompetanse på dette området. Vi har utviklet løsninger og hjelpemidler som bidrar til at bibliotekene og deres eiere kan tilby moderne og framtidsrettede bibliotek til innbyggerne. BS og BS Eurobib vil gjerne utveksle erfaringer med ABM-utvikling og samarbeide for å utvikle konsepter for ulike typer bibliotek.

Transportløsninger

Når Norgesbiblioteket blir opprettet som et nettilbud med tilgang til alle landets bibliotek via en portalløsning, vil behovet for effektive transportløsninger bli større enn i dag. BS vil være med i arbeidet for å finne løsninger som ivaretar behovet for raske og rimelige transportløsninger både i sentrale og folkerike strøk, og i de deler av landet der trafikken ikke er så stor. Vi har selv et stort transportbehov for de mediene vi selger til norske bibliotek, og også som distributør for de litterære innkjøpsordningene til Norsk kulturråd.